

15. МЕТОДОЛОГІЯ ЯК ВЧЕННЯ ПРО МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

В.С. Ковешніков,

К.В. Попович

Національний університет харчових технологій

Методологія (в її широкому розумінні) - це вчення про структуру, логічну організацію, методи та засоби діяльності.

Методологія в науці - це вчення про принципи побудови, форми і способи наукового пізнання.

Методологія виступає як засіб теоретичного пізнання і перетворення дійсності.

Методологія як вчення про методи дослідження в туризмі складає сукупність поглядів, результат пізнання й осмислення практики життя, що

дозволяє створювати конкретні теоретичні судження про досліджуваних явищах і процесах в даній сфері діяльності. Для вивчення туризму як виду діяльності людей, як успішно розвивається галузі світового господарювання проводять дослідження за допомогою різних методів.

У науці про туризм вчені та фахівці в своїх дослідженнях спираються на загальну, спеціальну та приватну методологію.

Загальна методологія забезпечує правильні і точні уявлення про загальні закони розвитку туризму, його своєрідності і складових компонентах, а також місце і роль в ньому тих явищ, які вивчають учені і фахівці. В її основі лежить діалектичний підхід до розуміння сутності туризму. Дана методологія виходить з матеріальності оточуючого нас світу, в якому матерія знаходиться в безперервному русі та розвитку.

Рушійні сили розвитку навколишнього світу (матерії) підкоряються законам діалектики - єдності і боротьби протилежностей. Спеціальна методологія дозволяє формулювати закони та закономірності, що відносяться до своєрідності формування, розвитку і функціонування феноменів, які досліджуються.

Дана методологія при дослідженнях конкретних явищ і процесів в туризмі дозволяє застосовувати відповідні методи і принципи, методики, способи і прийоми, щоб визначити кінцеві результати досліджень.

В основі спеціальної методології лежать наступні принципи:

- науковість - ґрунтується на загальнонауковому знанні і будується з урахуванням досягнень суміжних наук, наприклад економіки, юриспруденції, управління, інформатики та соціології;
- наочність - реалізується в основних методах навчання, що спираються на необхідність створення зорового образу, що сприяє кращому його засвоєнню і запам'ятовуванню;
- доступність - базується на обліку особливостей персоналу, можливості засвоєння того чи іншого рівня складності змісту навчання туристичною діяльністю;
- єдність теорії та практики навчання - ґрунтується на діалектиці і реалізується в процесі діяльності, що передбачає обов'язковість досягнення рівня практичного застосування отриманих знань для повного і точного їх засвоєння;
- виховує характер навчання - обумовлюється збігом напрямів навчання і виховання, оскільки навчання спрямоване на формування особистісних якостей у фахівців, що реалізує основну мету виховання.

Приватна методологія являє собою сукупність методів, способів, прийомів і методик дослідження конкретних явищ туристкою діяльністю, які складають об'єкт і предмет її аналізу. В її основі лежать наступні принципи:

- детермінізм - причинна обумовленість психічних процесів, що відбуваються під час освоєння видів і форм туризму, явищ і процесів з якісного обслуговування споживачів, отриманню прибутку;

- єдність свідомості і діяльності - показник єдності розвитку свідомості і діяльності, коли свідомість виникає, розвивається і проявляється в діяльності;

- розвиток - показник нерозривному зв'язку туризму з іншими галузями наук і загального розвитку - інтелектуального, емоційного, соціального;

- особистісний підхід у навчанні - орієнтування дослідників на вивчення індивідуальних і соціально-психологічних особливостей фахівців.

Розглянуті принципи методології дають уявлення про рушійні сили розвитку науки, про туризм, про соціальну обумовленість розвитку і вдосконалення діяльності фахівців.

Література:

1. Ковешніков В.С., Мальська М.Н., Роглев Х.Й. Організація готельно-ресторанної справи/навчальний посібник:.- К.:Кондор.- 2015 – 752с.

2. Пазенок В. С. Туризмологія Теоретичний образ туризму:.. К . АКАДЕМІЯ 2012. 270с.